

2. O POSTANKU KAŠTEL-STAROGA

Nije poznato da li su stari Iliri, koji su stanovali na prostoru između Solina i Trogira, imali svoja naselja pod brdom ili uz morsku obalu, jer se do danas nije našlo nikakvih spomenika, (novca, grobova i oruđa). Za stare Rimljane zna se pouzdano, da su stanovali uz morsku obalu, što dokazuju pored ostaloga grobovi i rimski novac, koji se je našao na zemlji Lukas Mije p. Srećka, kada se je god. 1938 proširivao put na »Staliji«.

Kada su se ovdje naselili Hrvati poslije god. 614., oni su stanovali pod brdom oko današnje vode zvane »Radun«, gdje su sagradili crkvicu sv. Juraj, koja i danas postoji. Građena je u starohrvatskom stilu, a ne zna se stalno iz kojega vijeka potječe. Čita se u knjizi »Iz povijesti Kaštela« od Pavlov-Vuletin, da ova crkvica potječe iz VIII. ili najdalje iz IX. vijeka. Župnik Vuletin mi je pripovijedao, da je istoga mije-nja bio naš poznati arheolog blagopokojni Don Frane Bulić. On je naime s njime govorio, kada je pisao o njoj. Drugi naš arheolog Dr Ljubo Karaman misli, da ona potječe vjerojatno iz XII vijeka. U tadašnje je doba ona služila tome malome selu kao župska. Oko nje se nalaze i danas grobovi.

Crkvica je duga 9 i po m. a široka 4 i po m. Iznutra i izvana je dekorovana udubinama. U njoj je dosta lijep mramorni oltar, za koji predaja priča, da je prenesen sa crkvice sv. Lucije u Štafilicu, koju su Francuzi porušili, kada su probili glavnu cestu od Splita do Trogira. Na njemu je slika sv. Jurja na dasci, koju je god. 1931 napravio u dubo-rezu mješćanin Bikić Ante p. Ivana. Predašnja je slika bila na platnu, pa su ju miši izgrizli. Crkvica se danas nalazi u veoma slabome stanju i pokrivena je djelomično pločama.

Kako ova crkvica radi svoje tjesnoće nije mogla udovoljavati potrebama bogoslužja, oni su sagradili drugu crkvicu sv. Nikole, koja je služila za župsku selu Radunu. Borović Ivan p. Ivana mi je kazivao, da mu je pripovijedao sada pokojni Treursić Marin, rod. god. 1846, da je ova crkvica bila slična crkvici sv.